

DVANÁCT MALÝCH
POHÁDEK

HELENA
PROCHÁZKOVÁ

DVANÁCT MALÝCH POHÁDEK

Helena Procházková

ÚVOD

Jsou to pohádky z babiččiny zahrádky. Ta je o něco menší než tenisový kurt a připomíná stránku z obrázkové knihy. Od shora až dolů se táhne trávník, nevím proč se mu říká anglický, když je plný sněženek a také v něm rostou sluníčka pampelišek a na podzim dokonce ocúny. Celý kolem dokola je lemován nesčitelnými květinami. Také v něm rostou stromy. Docela nahoře stojí staříčka, už trochu sehnutá jabloň, která se na jaře obsype květy jako nejkrásnější kytice a na podzim je samé jablko. Kousek pod ní, asi tak daleko, co by ježek jablíčkem dohodil, se do výšky vypíná mladá vznosná švestka, která své větve proplétá se starou třešní. Tu mají nejraději děti. Na dolním konci zahrady vyrostl největší ze stromů, ořešák, a ten je strážcem celé zahrady. S ořešákem jsou starosti, ostatně jako s každým strážcem. Ti mají ve zvyku nakukovat všude, možná i tam, kam by neměli. Babiččin ořešák kouká svými větvemi přes ploty do zahrad obou sousedů a na podzim shazuje listí na jejich zahradu. A on má listy veliké jako talíř a jsou ho celé kupy.

V tomto maličkém ráji, který by strejda Tomáš přeskákal celý po jedné noze, není jenom tráva, květiny a stromy. Žijí tam také zvířátka. Především je tam mnoho ptáčků, kteří pečují o zdraví stromů a svým švitořením rozveselují den. Pod zemí žijí krtci. Ti dělají hromádky hlíny, kde se jim zachce. Babička jim vždycky vyhubuje, ale stejně je má ráda. Pod zemí je celý veliký svět. Kdybychom měli rentgenové oči, tak bychom tam viděli žížaly, maličké i větší myši a svůj domeček tam má i slepýš, před kterým má všechna ta podzemní havěť respekt. Je dlouhý jako makaron a o něco silnější.

Na zahradě bydlí také hmyz a ten se od ptáků liší tím, že má blanitá křídla nebo krovky a od zvířátek tím, že nemá čtyři nožičky. Mají jich šest nebo osm.

Ptáčci, zvířátka, broučci, motýli a hlavně stromy i kyticí se řídí podle běhu roku. V zimě spí a když přijde jaro, tak se probudí,

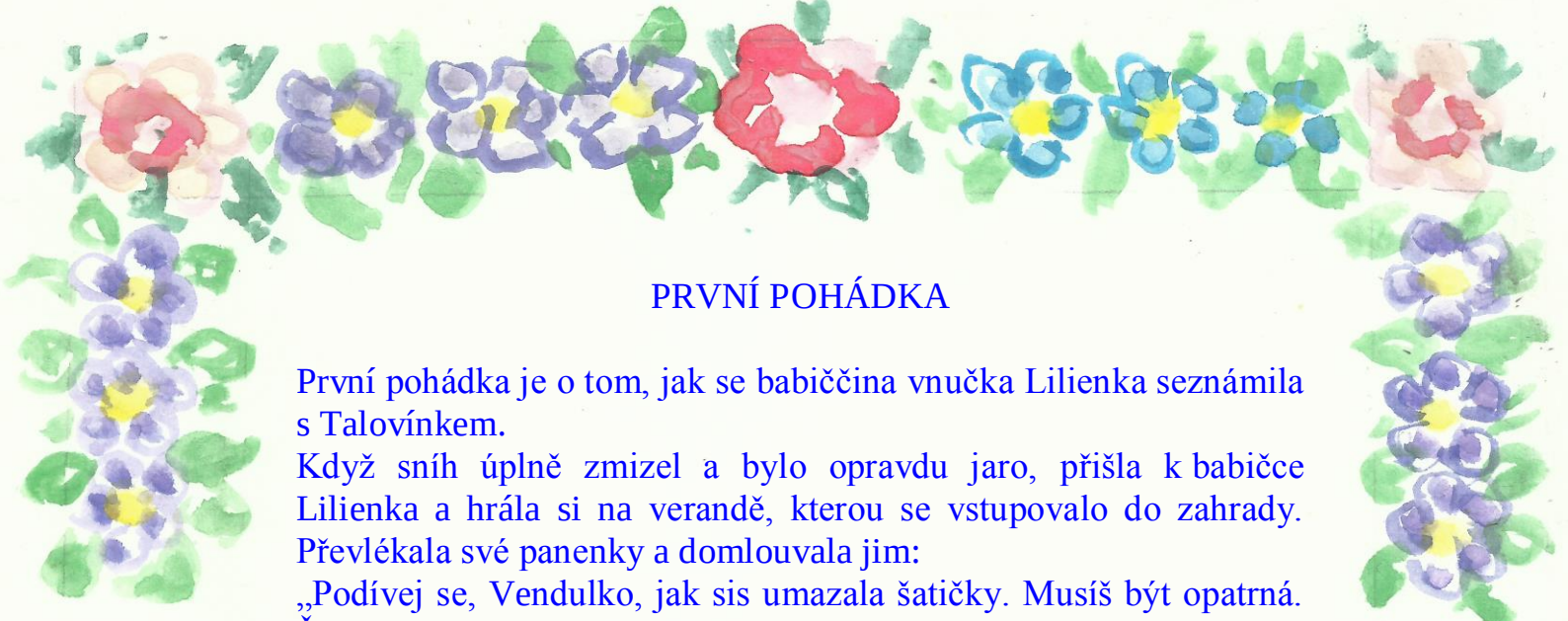
začnou růst, kvést a kytíčky se rozvoní. O tom všem rozhoduje rok, který má 365 dnů (a kousek), seřazených do 52 týdnů.

Jeden rok právě skončil. Odplul s řekou času do minulosti a lidé vědí, že byl, ale už není. Jeho posledním dnem byl Silvestr a lidé se s ním rozloučili slavnostně. Zahráli mu, zazpívali a vypustili mnoho barevných ohňostrojů. Tak to dělají lidé ve městech, ale v babiččině zahrádce jen zablikala hvězda, pípнул vesmírný čas, starý rok odplul a místo něj se narodil nový, mladý. Po několika dnech přišli tři králové a pak přišly Hromnice a o hodinu více. Tak se to říká, protože je o hodinu více světla. Za několik dalších dnů pošimralo sluníčko sníh a hlavičku vystrčila první kytíčka. Byla jako maličké sluníčko. Trochu se polekalo, když uvidělo, že nikde není nic jiného než sníh, ale protože bylo statečné, tak zavolalo na své bratříčky a najednou se na sněhu objevilo mnoho maličkých sluníček – talovínek. Talovíny jsou první kytíčky, které prorazí sníh a ohlásí, že jaro už je nedaleko, téměř za zatáčkou.

Když políčko pod ibíškem vedle domu celé zezlátlo talovíny, nastal čas, aby byl ustanoven strážce všech malých kytíček, které v roce, který se před dvěma úplňky zrodil, vyrostou. To byl úkol pro babičku. Když kos radostně zazpíval svou první jarní píseň, babička si stoupla na verandu, pokropila talovínový záhonek vodou a slavnostně prohlásila:

„Talovínku, ty jsi byl nejstatečnější a první jsi prorazil sníh. Ustanovuji tě strážcem všech malých kytíček. Dobře je hlídej, aby jim nikdo neublížoval a ony tě budou mít rády.“

PRVNÍ POHÁDKA

První pohádka je o tom, jak se babiččina vnučka Liliénka seznámila s Talovínkem.

Když sníh úplně zmizel a bylo opravdu jaro, přišla k babičce Liliénka a hrála si na verandě, kterou se vstupovalo do zahrady. Převlékala své panenky a domlouvala jim:

„Podívej se, Vendulko, jak sis umazala šatičky. Musíš být opatrná. Šatičky jsou drahé a jejich vyčištění dá spousta práce. Přece nechceš vypadat jako bezdřák.“ A aby dotvrdila, že to myslí vážně, tak plácla panenku Vendulku přes zadeček.

„Kdo je bezdřák?“ ozvalo se.

„Kdo to mluví?“ polekala se Lili a rozhlédla se kolem sebe. Po chvíli uviděla, jak na větvičce ibišku sedí něco malého, co vypadalo trochu jako panáček a trochu jako motýl.

„To jsi mluvil ty, motýle?“ zeptala se holčička.

„Ano já. Líbí se mi, jak si se svými panenkami hraješ. Nejsi na ně trochu přísná?“

„Vůbec ne. Ty nevíš, jak umí zlobit. Pověz mi, kdo jsi ty. Vypadáš trochu jako motýl a trochu jako maličký človíček.“

„Nejsem motýl ani človíček. Má křídla jsou jiná a na lidské mládě jsem moc malý.“

„Lidské mládě? Co to je lidské mládě?“ chtěla vědět Liliénka.

„Lidské mládě jsi třeba ty. Lidská mláďata jsou děti.“

„Tak už mi pověz, s kým si tu povídám,“ požádalo děvčátko.

„Jsem strážce květin a jmenuji se Talovínek.“

„To jsi jako hlídač?“

„Něco na ten způsob. Chráním a pomáhám.“

„Pomáháš? A komu pomáháš?“ chtěla vědět Lili.

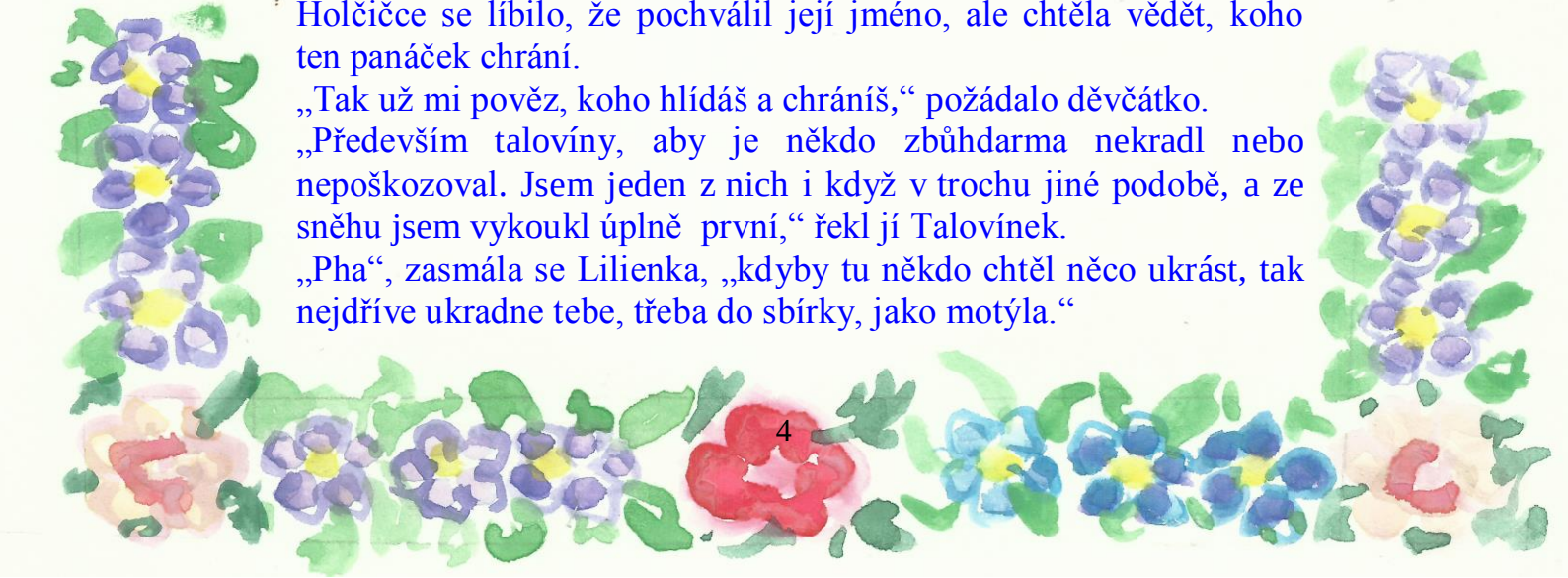
„Máš jméno po jedné z nejkrásnějších a nejvoňavějších květin,“ řekl Talovínek dodal: „Tvoje patronka je nejvoňavější květina lilie.“

Holčičce se líbilo, že pochválil její jméno, ale chtěla vědět, koho ten panáček chrání.

„Tak už mi pověz, koho hlídáš a chráníš,“ požádalo děvčátko.

„Především talovíny, aby je někdo zbůhdarma nekradl nebo nepoškozoval. Jsem jeden z nich i když v trochu jiné podobě, a ze sněhu jsem vykoul úplně první,“ řekl jí Talovínek.

„Pha“, zasmála se Liliénka, „kdyby tu někdo chtěl něco ukrást, tak nejdříve ukradne tebe, třeba do sbírky, jako motýla.“

„To by mě musel nejdřív vidět“, usmál se Talovínek.

„Já tě taky vidím,“ řekla Lili.

„Ty mne vidíš proto, že si s tebou povídám.“

„Kdyby sis se mnou nepovídal, to bych tě neviděla?“

„Nevšimla by sis mne.“

„Podívej se do dálky, na konec zahrady,“ vyzval Lili Talovínek a ona se podívala.

„Vidíš tam něco zvláštního?“ zeptal se.

„Něco se tam blýská,“ odpověděla Lili.

„To je kapička rosy na listu ořešáku,“ vysvětloval jí panáček. „Je tak maličká, že bys ji neviděla ani na dva metry, ale sluníčko, které ji ozářilo, z ní udělalo maličkou zářivou lampičku, která září do daleka.“

Lili zůstala v údivu.

„Ta je krásná,“ řekla, „babička by řekla, že je jako drahokam.“

„Ano, je to jedna z krás přírody,“ dodal Talovínek.

„Ty znáš ještě jiné krásy?“ zeptala se dívenka.

„Jistě, je jich nekonečně mnoho. Třeba duha. Je ve veliké dálce na obloze, všichni ji vidí a nikdo ji nemůže chytit.“

„A ty víš proč?“

„Jistě. Je to jako s tou kapičkou dole u plotu. Prší tam jako z konve a slunce ten déšť ozařuje a tím probudí duhu.“

„Já jsem duhu ještě neviděla,“ postěžovala si Lili.

„To nevadí, určitě ji uvidíš mnohokrát v životě.“

„A teď mi pověz, jak je to s tebou. Ty jsi taky jako ta kapka vody?“ dotírala Lili.

„Ne, já jsem třeba jako vítr. Ten také nevidíš, ale poznáš ho, když ti cuchá vlasy. Nebo vzduch. Ten vůbec nevidíš, ani si na něj nemůžeš sáhnout, ale potřebuješ ho, abys mohla žít.“

„Vůbec ti nerozumím. Ptala jsem se tě, co jsi zač.“

„Právě ti to vysvětluji. Nejsem hmotný, jsem jen energie.“

„Co je to energie?“ chtěla vědět Lili.

„Energie obecně je síla, ale takové bytosti, jako jsem já, jsou jako obraz nebo jako vánek. Lidé nám říkají andělé.“

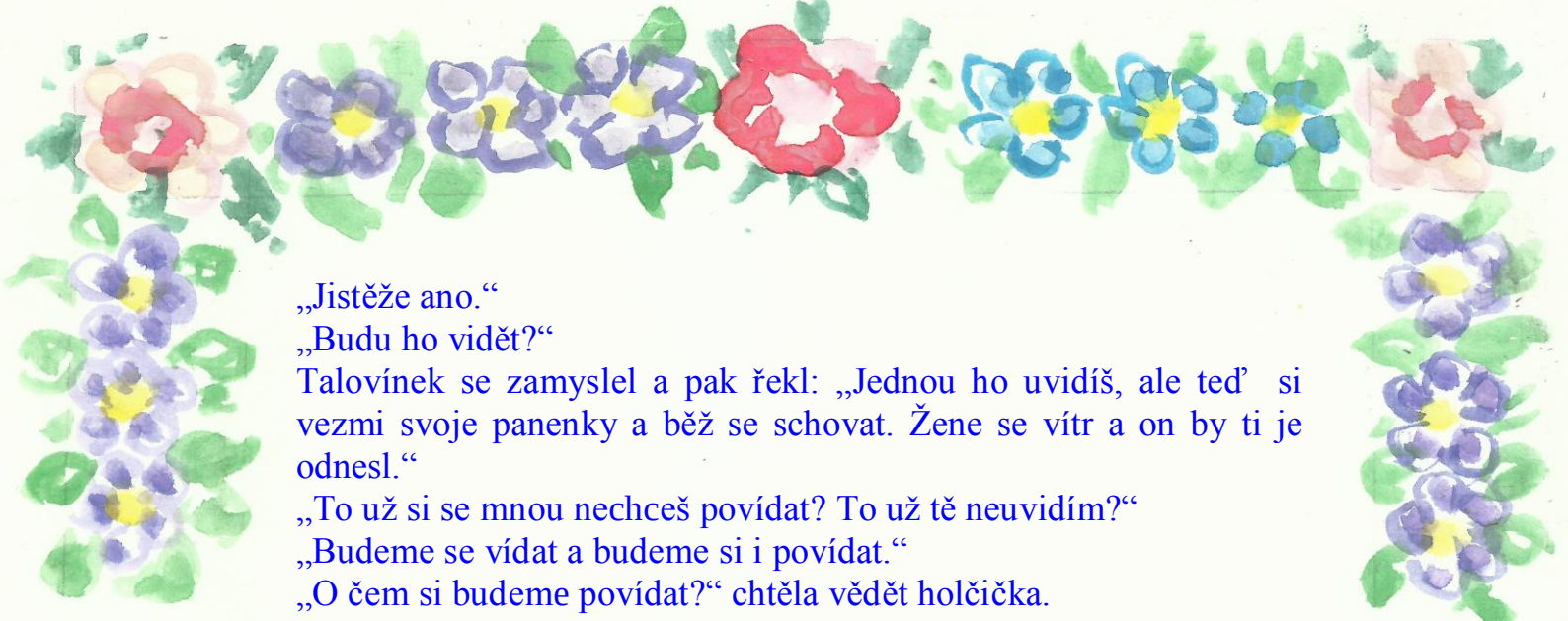
„To jako že nejsi vidět?“

„Nejen proto, hlavně proto, že jsme ochránci.“

„Co chráníte?“ zeptala se Lili.

„Já chráním květiny, hlavně talovíny, ale jsou i andělé, kteří chrání lidi. Každý člověk má svého anděla.“

„Já také?“

„Jistěže ano.“

„Budu ho vidět?“

Talovínek se zamyslel a pak řekl: „Jednou ho uvidíš, ale teď si vezmi svoje panenky a běž se schovat. Žene se vítr a on by ti je odnesl.“

„To už si se mnou nechceš povídat? To už tě neuvidím?“

„Budeme se vídat a budeme si i povídat.“

„O čem si budeme povídat?“ chtěla vědět holčička.

„Já mám na starosti květiny. Budu ti vyprávět hlavně o květinách, ale i o řádu přírody, ale teď už opravdu běž domů. Vítr, který sem přiletí, je opravdu silný.“

„Povíš mi příště, co je to řád přírody?“

„Jestli příště, to nevím, ale určitě ti to jednou povím.“

Lili odcházela a ve dveřích volala na babičku: „babi, já už vím, co je energie.“

Tak mi to pověz, požádala ji babička.

„Babi, ty to nevíš? Energie je přece síla.“

ŠKŮDCE

Talovínek se probudil, pořádně se protáhl a šel si nasbírat rosu, aby si umyl oči. Došel až k růžovému keři a tam uviděl něco velice zvláštního. Bylo to zelené a přichycené na větvi, blýskalo se to jako láhev od piva a nehýbalo se to. Panáček přemýšlel, jestli na to má sáhnout. Už natahoval ruku, ale vtom uslyšel varování:

„S tím si nezačínej. Umí kousat.“

Ohlédl se a uviděl sluníčko sedmitečné.

„Ten je na tebe moc silný a bývá nevrlý“, řekla beruška a schovala se za Talovínkovými zády.

„Je to nějaký velký škůdce, že bych se ho měl bát?“ zeptal se Talovínek a ten živočich na větvi, co vypadal jako dobře vyleštěný kámen, na něj promluvil a neznělo to moc přátelsky.

„Co to je za slovo „**škůdce**“? Vůbec se mi to nelíbí,“ řekl ten na větvi.

„Škůdce je každý, kdo škodí zahradě,“ odpověděl důrazně strážce Talovínek.

„Když **škůdce**, tak jediné ten, kdo by škodil mně. Já jsem tesařík a s každým, kdo by mne chtěl vyhnat, si to vyřídím pěkně ručně,“ pohrozil, a aby dodal váhu svým slovům, tak třepnul krovkami.

„Pověz mi, čím se živíš a já rozhodnu, jestli můžeš ublížit květinám nebo sem patříš,“ pronesl důstojně Talovínek.

„To jsou zbytečné řeči. Samozřejmě, že sem patřím a nebude o mně rozhodovat nějaký pajdulák, který se snadno ztratí mezi bledulemi. Patřím všude tam, kde se usadím.“

„Řekl jsi pajdulák? Tak abys věděl, já jsem strážce a mou povinností je chránit zahradu před škůdci.“

„Zase ten škůdce,“ rozdurdil se tesařík a dodal, „pamatuj si, **te-sa-řík**.“

„Nemysli si, že se tě bojím. Jsou tady mocnější nežli ty a když je požádám, tak s tebou zatočí,“ řekl rozhodně Talovínek a napřímil se.

Brouk se jen pohrdlivě zasmál, ale stejně na něj došlo. Přišla babička s nůžkami, která už o něm věděla, odstříhla větvíčku a odnesla ji i s tesaříkem daleko za plot.

Talovínek si protřel očička rosou, kterou si nasbíral v trávě a rozloučil se s kamarádkou beruškou.

TALOVÍNEK S LILIENKOU SI POVÍDAJÍ

Talovínek se každý den procházel po zahradě, kontroloval, jestli je všechno v pořádku, popovídal si s květinami i s broučky, potěšil se ptačím zpěvem, ale stýskalo se mu po někom, komu by mohl sdělit své radosti i starosti. Chtěl mít někoho, kdo by mu porozuměl. Sice za ním pořád chodila беруška, ale ta mu připadala otravná. Mluvila o všem možném a přitom ničemu nerozuměla. Prostě byla povídavá a někdy to bylo k neunesení. Jednou zmožen smutkem si postěžoval: „Copak nenajdu nikoho, s kým bych si mohl rozumně popovídat?“

„Já si s tebou ráda povídám“, ozvalo se z verandy, kterou se vstupovalo do zahrady. Pohlédl tím směrem a spatřil Lilienu.

„Budu ti říkat Lili, Nebude ti to vadit?“

„Nebude. Maminka mi také tak říká. Ale dneska tě nevidím, Talovínku. Schoval ses mi někde nebo jsi zase neviditelný?“

Talovínek vystoupil z listů ocúnu, které ho docela zakrývaly a zeptal se: „O čem si chceš povídat dnes?“

„Pořád nerozumím tomu, že jsi takhle maličký a povídáš si se mnou.“

„Nezáleží na tom, jak veliký jsem já nebo ty. Více záleží na tom, co všechno jsme poznali, čemu jsme se naučili a o čem umíme vyprávět. Když jsi byla docela maličká, asi jako tvoje panenka, uměla jsi jenom pít mléko, plakat a spinkat. Postupně ses naučila dívat, smát se, chodit, říkat některá slova, jíst lžičkou a pojmenovat mnoho věcí. Také si hrát s panenkami.“

„Myslíš, že toho umím hodně?“

„Na svůj věk dost, ale bez pomoci rodičů se zatím neobejdeš. Učíš se od nich. Budeš se učit čím dál víc, i o věcech, které ani neuvidíš.“

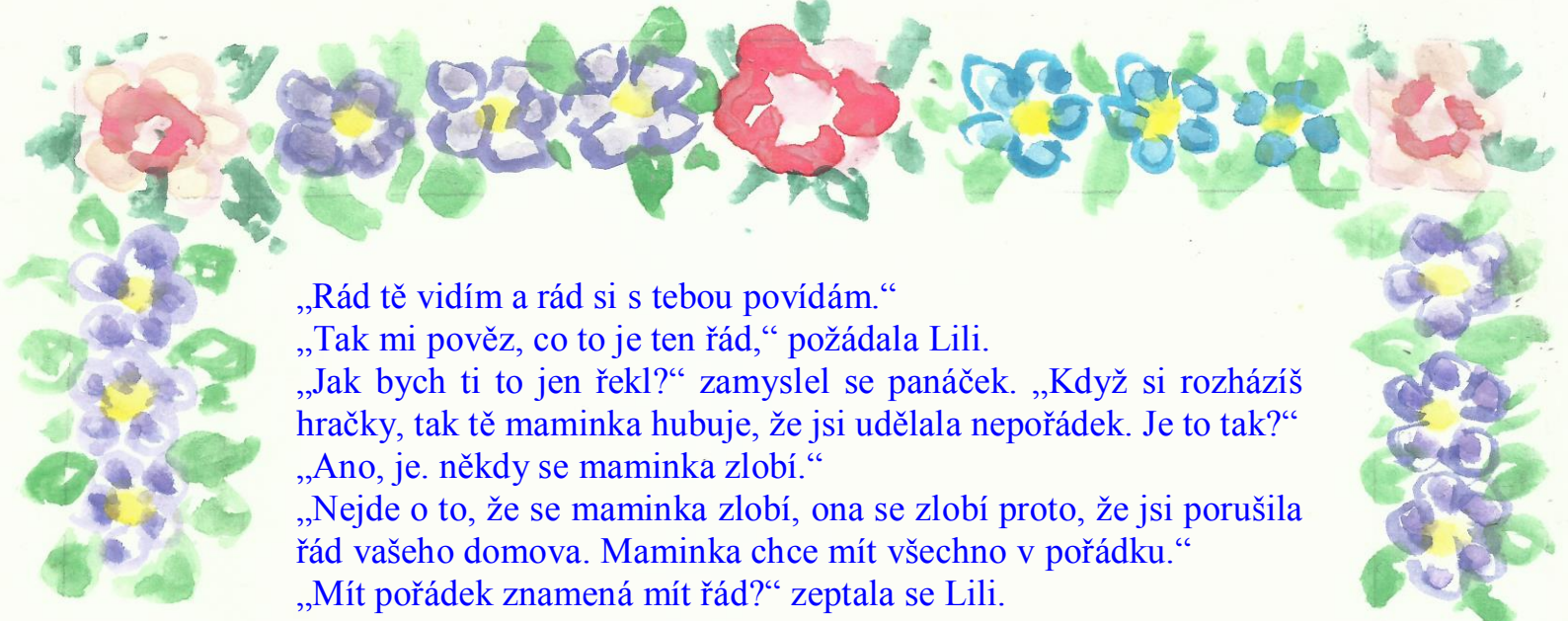
„Jak si může někdo povídat o něčem, co není vidět?“
zapochovovala Lili.

„Víte také nevidíš a přece o něm mluvíme,“ poučil ji panáček a dodal, „přece si pamatuješ, jak tě zahnal domů.“

„Víte poznám podle toho, že mi rozcuchá vlasy,“ nedala se holčička.

„Tak, máš pravdu, víte poznáme podle pohybu listů na stromech, se kterým hýbe. Až půjdeš do školy, budeš se učit o mnoha věcech, kterým bys dnes nerozuměla.“

„Povídáš si se mnou rád?“

„Rád tě vidím a rád si s tebou povídám.“

„Tak mi pověz, co to je ten rád,“ požádala Lili.

„Jak bych ti to jen řekl?“ zamyslel se panáček. „Když si rozházíš hračky, tak tě maminka hubuje, že jsi udělala nepořádek. Je to tak?“

„Ano, je. někdy se maminka zlobí.“

„Nejde o to, že se maminka zlobí, ona se zlobí proto, že jsi porušila rád vašeho domova. Maminka chce mít všechno v pořádku.“

„Mít pořádek znamená mít rád?“ zeptala se Lili.

„Tak nějak. A to platí i na zahradě a v celé přírodě. Všechna zvířátka i rostliny poslouchají přírodní zákony a řídí se jimi.“

„Co jsou to přírodní zákony?“ chtěla vědět holčička.

„To jsou příkazy, které zvířata i rostliny poslouchají a řídí se jimi.“

„Kdyby neposlouchaly a zlobily, co by se stalo?“

„Asi by zahynuly.“

„To jako doopravdy?“

„Ano,“ odpověděl rozhodně Talovínek.

„A kdo jim to přikazuje?“

„To nechám na tvé mamince a tatínkovi, aby ti to vysvětlili. Někdo tomu vládci říká příroda a já si myslím, že je to Bůh.“

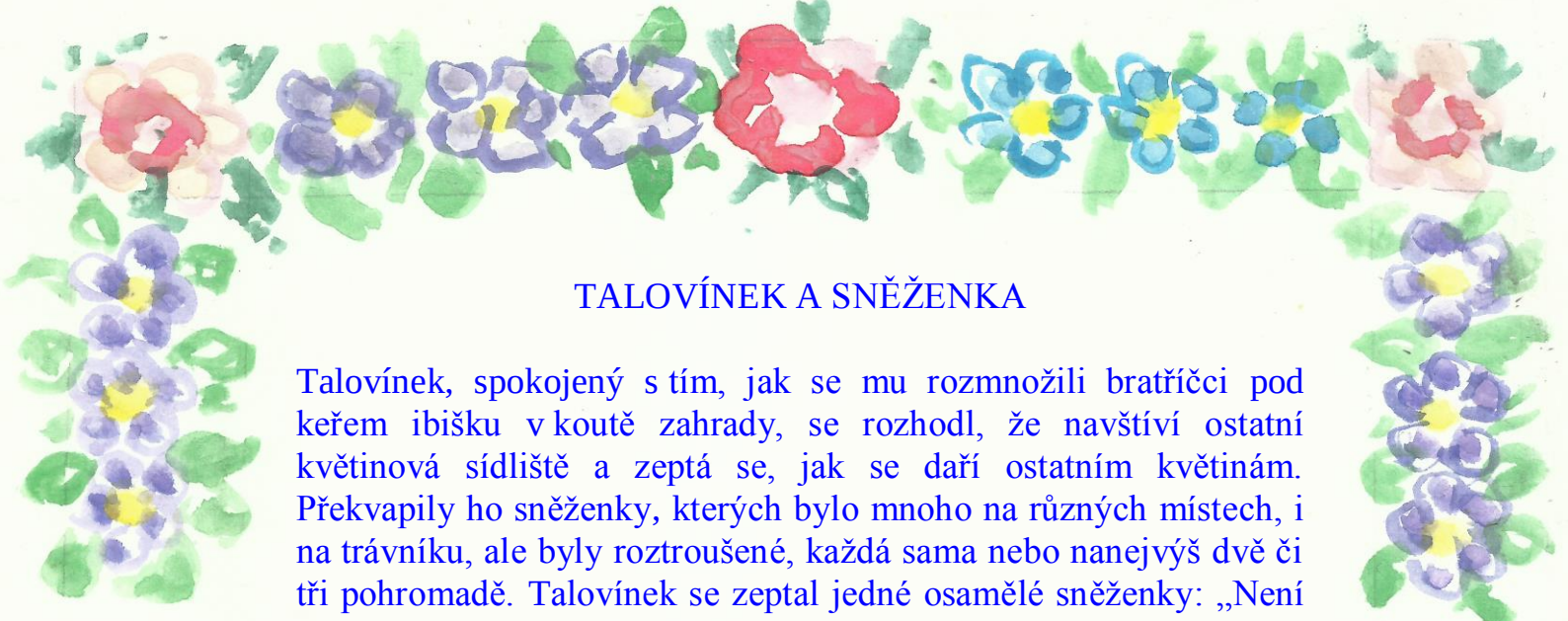
„Říkáš bůh?“

„Ano pro mne je to bytost, která všechno vytvořila a ve vesmíru udržuje pořádek.“

„Asi budu mít o čem přemýšlet,“ posteskla si Lili a rozloučila se s Talovínekem.

TALOVÍNEK A SNĚŽENKA

Talovínek, spokojený s tím, jak se mu rozmnožili bratříčci pod keřem ibišku v koutě zahrady, se rozhodl, že navštíví ostatní květinová sídliště a zeptá se, jak se daří ostatním květinám. Překvapily ho sněženky, kterých bylo mnoho na různých místech, i na trávníku, ale byly roztroušené, každá sama nebo nanejvýš dvě či tři pohromadě. Talovínek se zeptal jedné osamělé sněženky: „Není ti smutno, že jsi tak sama, sněženko?“

„Kdo jsi, že se mne na to ptáš? To víš, že se mi stýská po sestřičkách. Rády bychom byly spolu, ale nejde to. Vítr nás rozfoukal a ptáci roznesli naše semínka.“

„Můžu ti nějak pomoci?“ zeptal se Talovínek, kterému bylo sněženky líto.

„Na to, abys nás dal dohromady, jsi příliš malý, ale můžeš obejít mé sestřičky sněženky a vyřídit jim, že je mám všechny ráda a ať se ničeho nebojí. Jsme statečné a otvíráme dvířka jaru, aby mohlo vstoupit na scénu. Jsme po zimě první a lidé si nás váží.“

Talovínek věděl, že sněženky nejsou první, ale až druhé. První se po dlouhé zimě ukázaly talovíny, ale sněžence to neřekl, aby jí nezkazil radost.

„Milá sněženko, jste statečné a porážíte zimu stejně jako talovíny. Možná proto jste tak roztroušené, aby se zima nemohla nikde usadit.“

„Talovínku, budeme se kamarádit?“

„Rád, sněženko,“

„Tak mne někdy ještě navštiv.“

„To víš, že za tebou přijdu,“ slíbil Talovínek a když odcházel, tak jí zamával.

PŘÍBĚH O ŽÍŽALE

Jaro se probudilo a šlo to ráz naráz. Své hlavičky vystrčily krokusy, nejdřív žluté a pak hned modré, ukázaly se ladoňky a bledule, ze země se draly vznešené hyacinty a na trávníku se objevily sedmikrásky.

Talovínek se rozhlížel, jestli je všechno v pořádku, když k němu přiběhl pavouček přástevníček a celý rozrušený na něj už z dálky volal: „Talovínku, Talovínku.“

„Jsi celý udýchaný, přástevníčku. Pověz, co se ti stalo.“

„Mně nic, Talovínku, ale nedaleko krtčí hromady leží něco dlouhého a nehýbe se to.“

„Třeba je to jen klacík, přástevníčku.“

„Kdepak klacík, přece nejsem tak hloupý, abych nepoznal klacek,“ téměř se urazil přástevníček.

„Tak víš co? Půjďme se na to podívat,“ navrhl Talovínek.

A oba se vydali na cestu. Přástevníček šel první a Talovínek hned za ním. Šli a šli, až došli k velikému krtinci. Vedle něj ležela žížala, vyhrívala se na sluníčku a spala.

Talovínek se zasmál. „To je jen ospalá žížala. Musíme ji probudit, než ji najde krték. Ten by s ní ošklivě zatočil.“

„Jak ji probudíme?“ chtěl vědět přástevníček.

„Musíme ji pošimrat, nejlépe tak, že se po ní proběhneš.“

„A neublíží mi?“ zeptal se pavouček.

„Neboj se a už utíkej.“

Pavouček se rozběhl, přeběhl po celé žížale a ta se začala hýbat.

„Kdo mě to ruší?“ zakňourala a kousek popolezla. Vtom si uvědomila, že je někde, kde nemá být a začala hledat díрку, kterou by odešla do své podzemní říše.

„Jen jsem se chtěla podívat, jak je dneska venku“, vymlouvala se a dodala: „Musím pospíchat za svou drobotinou,“ řekla a jak našla v zemi díрку, kterou by mohla zmizet, hned se do ní nasoukala.

„Tak vidíš, přástevníčku, jsi tak maličký a svou statečností jsi zachránil velikou žížalu před krtkem.“

„Myslíš, že jsem statečný?“ zeptal se přástevníček.

„Jistě,“ pochválil ho Talovínek, „ale teď už raději pojďme, ať si krték nesmlsne na tobě.“

MOTÝLI NA LEVANDULE

Udělal se krásný slunečný den a Lili se rozhodla, že půjde se svými panenkami na procházku. Uložila je do kočárku a vyšla s nimi na verandu u zahrady. Chvíli s nimi jezdila po verandě a pak si všimla keříku levandule, který byl obsypán bílými motýlky. Bylo jí to divné a vzpomněla na Talovínku.

„Talovínku, Talovínku, jsi tady?“

„Jistěže jsem Lili,“ odpověděl a hned se zeptal: „Proč mne voláš?“ Lili pohlédla tím směrem a uviděla ho, jak upravuje lístečky žluté kytice.

„Rád tě vidím, Lilienko, už se mi po tobě stýskalo.“

„I mně se stýskalo,“ řeklo děvčátko, „ale proto tě nevolám.“

„Co potřebuješ“, zeptal se Talovínek a přiblížil se ke kočárku s panenkami. Nakoukl dovnitř a viděl, že panenky spinkají.

Lili ukázala na modrý keřík levandule, kolem kterého obletovali bílí motýlci.

„Ti motýlci mají sněm?“ chtěla vědět.

„Kdepak sněm“, odpověděl panáček, „ti se slétli na svačinu.“

„Na svačinu? Vždyť nic netrhají a nemají pusy.“

„Motýli mají rádi vůni květů a živí se šťávou, kterou sají sosáčkem z kalíšků květů. Jsou nenároční. A taky třepetaví a někteří krásní,“ dodal Talovínek.

„Co znamená, že jsou nenároční?“ chtěla vědět.

„To znamená, že toho k životu potřebují jen velmi málo. Stačí jim čerstvý vzduch, trochu té sladké šťávy a také mají rádi sluníčko. Nemysli si, že nic nepotřebují. Když nakladou vajíčka, třeba právě na ten levandulový keřík, tak se z vajíček vylíhnou housenky a ty jsou strašně žravé. Když je jich hodně, tak okoušou keřík všechny listy.“

„Co je to housenka?“ chtěla vědět Lili.

„Uvidíš je, až se vylíhnou z vajíček.“

„Proč to je tak, jak říkáš? Proč jsou motýli škůdci?“

„Jak bych ti to řekl, ty zvědavko? Je to podle řádu přírody.“

„Zase ten řád přírody?“ byla zvědavá Lili, „ten platí i pro motýly?“

„Pro motýly, i pro žížaly. To je zákon, který má každá rostlinka i každé zvířátko v sobě a podle něho se v životě řídí, ale to je námět na větší vysvětlování.“

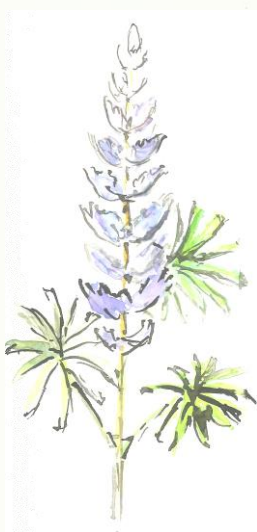
„Jak to, že všechno víš, Talovínku, taky bych chtěla všechno vědět.“

„Všechno nevím, ale co vím, to ti povím. Hodně se toho naučíš, až začneš chodit do školy.“

„Začnu chodit po prázdninách a už se velice těším, ale také se trochu bojím.“

„Bát se nemusíš. Když budeš pozorná, tak se naučíš číst, psát i počítat,“ řekl Talovínek a doprovodil holčičku ke dveřím domu. Na rozloučenou jí zamával.

LILI SE BOJÍ DRAKA

Když byla Lili znovu na verandě a trochu si pohrála, všimla si něčeho, co ji polekalo. Rychle ukládala panenky do kočárku a domlouvala jim: „Nezlobte a pospěšte si. Musíme zmizet.“

„Proč musíte zmizet?“ uslyšela otázku.

„Protože někde je tu schovaný drak,“ odpověděla Lili a rozhlížela se, kdo na ni mluví a vtom uviděla Talovínka sedět na krásné červené pivoňce.

„Jak tě to napadlo?“ chtěl vědět Talovínek, „tady žádní draci nejsou.“

„Tak se podívej támhle na ten kámen u plotu. Tam sedí vylíhnutý dráček a vyhlíží nějakou princeznu pro tátu.“

Talovínek se rozesmál, až se rozklínaly konvalinky. „To přece není žádný drak, ani vylíhnutý dráček. To je jen ještěrka. Všimni si, jak je krásně zelená.“

„Ta nekrade princezny?“

„Vůbec ne, ta jen chytá mouchy, když ji obtěžují.“

„Můžu si ji pohladit?“ zeptala se Lili.

„Můžeš, když se ti to povede, ale je velice hbitá, uteče ti.“

„Neuteče, protože za ní nepůjdu,“ stačila říct Lili, ale ještěrka sebou najednou mrskla a v mžiku zmizela.

„Tak to vidíš,“ zasmál se panáček, „na ještěrku nejsme dost rychlí.“

„Zvírátko bych si pohladila, ale co když to byl vylíhnutý drak? Tatínek mi někdy říká princezno, tak se nediv, že se bojím.“

„Víš, co, princezno, projdeme se po zahradě a podíváme se pod keře a do všech koutů. Třeba tu ještěrku uvidíme.“

„Ty myslíš, že by se mohl někde schovávat drak?“ strachovala se Lili.

„Nemyslím, ale podívat se můžeme.“

Tak se prošli po zahradě a Lili uviděla spoustu květin. K některým si i přičichla, jak voní. Procházka se jí líbila a draka se přestala bát, protože ho nikde nenašli.

FIALKY

Jednou, když si Lili hrála na zahradě, všimla si fialového paloučku a když přišla blíž, ucítila vůni.

„Tady to voní skoro tak, jako maminka, když se navoní.“

„To jsou fialky, Lilienko,“ řekl jí Talovínek, který se díval, jak si hraje. „Jsou to maličké něžné kytičky, které ohlašují opravdové jaro a mezi malými květinami jsou nejvoňavější. Když provoní krajinu fialky, tak zima už se nemůže vrátit.“

„Je to pěkný palouček, ale proč jsou v trávníku?“ chtěla vědět Lili.

„Fialky si rostou, kde chtějí, třeba i v příkopu a lidé je mají rádi. Trhají je, vážou z nich malé kytičky a dávají je tomu, koho mají rádi.“

„Můžu je natrhat mamince?“

„Můžeš, fialky jsou tu pro potěšení lidí a udělej z nich kytičku i babičce.“

Lili natrhala fialky, svázala je do dvou kytiček lístkem trávy, dala je do kočárku k panenkám a rozloučila se s Talovínkem: „Tak se měj pěkně, kamaráde, já jdu potěšit maminku a babičku.“

PĚTIKRÁSKY

Jednou se Talovínek v údivu zastavil u růžového keře obsypaného květy. Díval se, díval a pak jen povzdechl: „Jak jste krásné a voňavé.“

„Chceš být naším kamarádem?“ zeptalo se jedno růžové poupě.

„To bych rád, pěťikrásko“ řekl Talovínek, „jste velmi krásné.“

„Proč mi říkáš pěťikrásko? Tak mi ještě nikdo neřekl.“

„Je v tobě pět krás.“

„Jaké krásy?“ chtělo vědět poupě.

„První krása je pro oči. Jsi pěkně boubelaté, jak mají mimina být, ale za čas rozvineš své lístky a bude z tebe překrásná růže. To bude druhá krása. Třetí krásou je tvoje barva a čtvrtou vůně. Ta je nepřekonatelná. Pátá krása je největší. Kdo na tebe pohlédne, zatouží, aby tě mohl dát někomu, koho má velice rád.“

„A ty mne máš rád?“ zeptalo se poupátko.

„To víš, že tě mám rád.“

„Bojím se, že mne utrhneš.“

„Kdepak, nic takového. Budu ti říkat Růženka a poprosím nejhezčího motýla, aby ti zatančil taneček.“

„To je od tebe pěkné, ale víš na jakou muziku by měl tančit?“

„Vím. Požádám kosa, aby zazpíval svou nejmilejší písničku.“

A tak se také stalo. Kos zapíval, motýl zatančil a nerozvité poupě radostí rozkvetlo do růžova.

ZVONEČKY

Na babiččině zahrádce rostla spousta různých zvonků. Měly různá jména, to však Lili zatím nevěděla. Procházela se po zahradě a přemýšlela, proč mají některé zvonky hlavičky sklopené a jiné je mají otevřené k nebi. Zeptala se tedy jednoho zvonka se sklopenou hlavičkou: „Ty jsi unavený?“

Zvoneček jí neodpověděl, zeptala se tedy jinak: „Jsi snad nemocný nebo tě bolí hlavička?“

Zvonek zase nic, tak to zkusila po třetí: „Už to vím. Jsi smutný a vy jste všichni smutní. Někdo vás opustil?“

Zvonečky ani muk, ani nezvedly hlavičky, Lili však uslyšela veliký smích.

„Kdo se to tu tak hloupě směje, když jsou zvonečky tak smutné?.. Nezdvořáku,“

pokárala smíška.

„Lili, to jsem přece já, Talovínek. Nesměju se tobě ani zvonečkům. Pobavilo mne, jakou o ně máš starost.“

„Asi bys měl mít taky starost, když jsi strážce květin.“

„Neboj se o zvonky,“ řekl panáček, „jsou naprosto pořádku. Ony prostě narostly se skloněnými hlavičkami, jak jim velel řád přírody a líbí se jim to. Kdyby se jim to nelíbilo, tak už by tady nebyly.“

„Kde by byly?“ zeptala se Lili.

„Rostly by někde jinde nebo by zahynuly.“

„Zahynuly? To myslíš, že by jako umřely?“ chtěla vědět dívenka.

„Ano, tak je to podle řádu. U zvonků je to tak, že by na podzim usnuly a na jaře by se neprobudily.“

Děvčátku se to moc nelíbilo, tak Talovínek dodal:

„Všechno, co vyroste nebo se narodí, tak musí také umřít.“

„Já taky umřu?“ posmutněla Lili.

„Taky, ale neboj se. Máš před sebou život plný radosti a to je to je na životě to nejdůležitější. Naučit se ho žít radostně a radost rozdávat kolem sebe.“

„Myslíš, Talovníku, že se to naučím?“

„Ty to umíš, Lili. Před chvílí jsi mne velice rozesmála a kdo se od srdce zasměje, ten se raduje a tu radost jsi mi dala ty.“

RŮŽE A SLAVÍK

Když nastal pravý čas růží a Talovínek přišel k růžovému keři, na kterém rostla jeho kamarádka Růženka, zůstal překvapen. Keř byl naplno rozkvetlý. Už to nebyla poupátka, ale překrásné růže, ze kterých se linula omamná vůně.

„Milé dámy,“ oslovil Talovínek růže, „s vámi si neporadím. Je to příliš mnoho krásy na jednoho panáčka a taky mne chcete omámit svou vůní a to já nechci. Chci mít zdravý rozum.“

I když ho krása růží a vůně přitahovaly, Talovínek se otočil a odešel pryč. Ale stejně musel na růže myslet celý den a večer nemohl usnout. Vyšel tedy ven, schoval se v keři ibišku a pozoroval hvězdy.

„Jste stejně krásné jako květiny,“ řekl hvězdám s uznáním.

Najednou přiletěl slavík, posadil se na růžový keř a začal zpívat. Byla to taková krása, že se panáčkovi rozbušilo srdíčko.

„Komu to zpíváš, ty božský ptáčku?“ zeptal se Talovínek sám sebe a chvíli poslouchal nejkrásnější písně ze slavíkova repertoáru. A pak na to přišel. Slavík zpíval růžím, ale potěšení z toho měli všichni, kdo poslouchali.

„To je ono,“ řekl Talovínek, „růže a slavík patří k sobě. To jsou dvě velké krásy a veliká potěšení.“

Talovínek si vzpomněl na Lili a bylo mu líto, že spí a slavíka neslyší.

„To nevadí,“ řekl si, „však ona tě jednou uslyší.“

Seskočil z ibišku, zamával slavíkovi i růžím a šel také spát.

TALOVÍNEK A SEDMIKRÁSKA

Přišel čas sedmikrásek a ty rychle zaplnily trávník. Talovínek se na to díval, kroutil hlavou a sám sobě řekl: „Vy jste se ale pospíšily.“ Jedna sedmikráska mu odpověděla: „Přišel náš čas, Talovníku, tak se nediv.“

„Nedívím a mám radost, že je vás tolik.“

„Jenže přijde člověk se sekačkou a všechny nás poseká,“ postěžovala si sedmikráska.

„To máš pravdu, to se může stát. Lidé chtějí mít anglický trávník a v něm nesmí být nic jiného, než pěkně učesaná tráva. Ale neboj se sedmikrásko, možná vás babička, které zahrada patří, neposeká.“

„Ty bys to mohl zařídit?“ zeptala se květinka.

„Zkusím to,“ slíbil panáček, sedl si na ibišek a čekal, až přijde Lili. Jak ji uviděl, hned na ni zavolaal: „Lili, Lilienko, čekám tu na tebe.“

„Co potřebuješ, Talovínku?“

„Podívej se na tu krásu na trávníku, kolik se urodilo sedmikrásek. Popros babičku, aby je neposekala, dokud neodkvetou.“

„Tak víš, co? Chvilí počkej a já to babičce hned řeknu.“

Lili odběhla a ze chvilíčku se vrátila i s babičkou. Babička řekla: „Babi, podívej se na tu krásu na trávníku. Takových sedmikrásek. Ten trávník je hned veselejší. Nezdá se ti to také?“

„Máš pravdu, děvenko, taky se mi to líbí,“ odpověděla babička.

„Babi, že je neposekáš,“ zaškemrala Lili.

„To víš, že ne, necháme je odkvést,“ slíbila babička a když odešla domů, sedmikráska poděkovala Talovínkovi za záchranu a on jí řekl: „Jsi jen malá nenápadná kytička, které si lidé všimnou, až když je vás mnoho pohromadě. I když vás v trávníku nechtějí vy tam patřit. Jen v trávníku můžete ukázat svou plnou krásu. Já jsem také malý a nenápadný. Ty jsi sedmkrát krásná a umíš léčit a já se snažím pomáhat. Lidé o nás moc neví, nikdo si nás moc nevšímá, ale oba máme v přírodě své místo.“

„Máš dobré srdce, Talovníku, chtěla bych, abychom byli kamarádi.“

„Moc rád se s tebou budu kamarádit, krásko.“

„Tak dobře,“ odpověděla kytička, „ty mi budeš vyprávět a já budu poslouchat.“

Tak se skamarádil Talovínek se sedmikráskou. Nikdo si toho nevšiml, ale oni si spolu měli co povídat od jara až do zimy. Pak je přikryl sníh a oni tiše spali až do příštího jara.

